

ДОКЛАД

**за дейността на Изпълнителна агенция „Морска администрация“,
в качеството ѝ на национален орган, който отговаря за изпълнението на
Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от
24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море
или по вътрешни водни пътища, и за изменение на Регламент (ЕО)
№ 2006/2004 (ОВ, L 334 от 17 декември 2010 г.)**

**и осъществява контрол за изпълнението на произтичащите от него
задължения на превозвачите по договор за превоз на пътници по смисъла
на чл. 3, буква „м“ от регламента и пристанищните оператори,
предоставящи пристанищни услуги по чл. 116, ал. 2, т. 3 от Закона за
морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на
Република България,
за периода от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2020 г.**

1 юни 2021 година

Настоящият доклад е изготвен в изпълнение на изискването на чл. 26 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешни водни пътища, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ, L 334 от 17 декември 2010 г.) и обхваща периода от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2020 г.

Правни мерки на национално ниво за прилагане на Регламент (ЕС) № 1177/2010 са въведени с разпоредби на няколко нормативни акта – Кодекс на търговското корабоплаване, Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България, Закон за туризма, Закон за защита на потребителите, Устройствен правилник на Изпълнителна агенция „Морска администрация“, приет с Постановление № 106 на Министерския съвет от 2015 г. (обн., ДВ, бр. 33 от 2015 г., изм. и доп., бр. 92 от 2015 г. и бр. 44 от 2017 г., изм., бр. 70 от 2018 г.) и Наредба № 9 от 2013 г. за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти (обн., ДВ, бр. 96 от 2013 г., изм., бр. 85 от 2017 г., доп., бр. 103 от 2017 г.).

В съответствие с нормите на чл. 360, ал. 10 и 11 от Кодекса на търговското корабоплаване, чл. 190г, т. 1, буква „к“ и т. 8 от Закона за защита на потребителите и чл. 177, ал. 5, т. 3 от Закона за туризма Изпълнителна агенция „Морска администрация“ осъществява функциите на национален орган, отговорен за изпълнението на Регламент (ЕС) № 1177/2010, осъществява контрол за изпълнението на задълженията на превозвачите по договор за превоз на пътници по смисъла на чл. 3, буква „м“ от регламента и на пристанищните оператори, предоставящи пристанищни услуги по чл. 116, ал. 2, т. 3 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България и разглежда подадените в съответствие с чл. 25, параграф 3 от регламента жалби от пътници, а Комисията за защита на потребителите осъществява контрол за изпълнение на изискванията на чл. 7 – 9 и чл. 12 от регламента от страна на туроператорите и туристическите агенти.

През отчетния период от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2020 г. пътническа услуга по смисъла на чл. 3, буква „е“ от Регламент (ЕС) № 1177/2010 е извършвана от 4 (четирима) български превозвачи. Превоз на пътници по море е осъществяван само с 1 (един) кораб, плаващ под българско знаме, а за превоз на пътници по вътрешните водни пътища са използвани 6 (шест) кораба, плаващи под българско знаме.

Контролът за изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 1177/2010 от страна на българските превозвачи се осъществява в рамките на извършваните от инспекторите на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ прегледи и проверки

на кораби и корабоприетатели, в това число: одитите за потвърждаване или преиздаване на Документа за съответствие на компанията, прегледите и проверките за потвърждаване или преиздаване на корабните документи, проверките по реда на държавния контрол на знамето и т.н.

При извършените през отчетния период проверки и прегледи инспекторите на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ не са установили неизпълнение или неточно изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 1177/2010 от страна на българските превозвачи, предоставящи пътнически услуги. По тази причина не са съставяни актове за установяване на административни нарушения и няма издадени наказателни постановления за налагане на санкции по чл. 383в от Кодекса на търговското корабоплаване.

Според посоченото в Регистъра на българските пристанища, през отчетния период пътнически пристанищни услуги е било допустимо да бъдат извършвани на 1 (един) от терминалите на пристанище за обществен транспорт с национално значение Варна, на 2 (два) от терминалите за обществен транспорт с национално значение Бургас, на 7 (седем) терминала от пристанище за обществен транспорт с национално значение Русе, на 2 (два) терминала от пристанище за обществен транспорт с национално значение Видин и на двата терминала от пристанище за обществен транспорт с национално значение Лом, както и на 11 (единадесет) пристанища за обществен транспорт с регионално значение, 4 (четири) от които са морски, а останалите – на река Дунав. Всяко от тези пристанища и пристанищни терминали разполага с валидно удостоверение за експлоатационна годност, издадено по реда и при условията на Наредба № 9 от 2013 г. за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти. Последното означава, че пристанището (съответно терминалът) разполага с необходимата инфраструктура, обезпечаваща безопасното приемане и обслужване на пътнически кораби, а пристанищният оператор, предоставящ пристанищни услуги по обслужване на пътници, е създал организация на работа, която гарантира безопасното осъществяване на пристанищните дейности и услуги, в това число и изпълнението на изискванията на чл. 9 – 12 и 14 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 г.

Предвид обстоятелството, че изискванията, които трябва да съблюдават пристанищните оператори, извършващи пристанищни услуги по обслужване на пътници, са част от изискванията за експлоатационна годност на пристанищата, регламентирани в Наредба № 9 от 2013 г. за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти, контролът за спазването им

се осъществява в рамките на плановете, цели и текущи проверки, извършвани от инспекторите на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ по реда на тази наредба.

В периода от 1 април 2019 г. до 15 май 2019 г. са осъществени нарочни текущи проверки по експлоатационна годност на всички пристанища и пристанищни терминали, на които е допустимо извършването на пристанищни услуги по обслужване на пътници. В обхвата на проверките са включени всички изисквания към пристанищната инфраструктура и към организацията на работа на пристанищните оператори, произтичащи от разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1177/2010 г., в това число: съдържанието и точното прилагане на разработените инструкции за обслужване на пътници; оповестяването на правилата за достъп до превоз на лица с увреждания и лица с намалена подвижност, както и за придружаващи ги лица; наличието на информационни табла по чл. 10, ал. 2, т. 4 и по чл. 11, ал. 2, т. 1 от Наредба № 9 от 2013 г. за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти; изпълнението на изискванията на чл. 32 от същата наредба; начина, по който е организирано изпълнението на задълженията по чл. 15, параграф 4 и чл. 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 г.; проведеното в съответствие с изискванията на чл. 14 от регламента обучение на персонала, пряко зает в дейността по обслужване на пътниците. От проверените 14 (четирнадесет) терминала от пристанища за обществен транспорт с национално значение и 11 (единадесет) пристанища за обществен транспорт с регионално значение неизпълнение или неточно изпълнение на някои от изискванията на Регламент (ЕС) № 1177/2010 г. и на Наредба № 9 от 2013 г. за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти са установени на 1 (един) от терминалите на пристанище за обществен транспорт с национално значение Бургас (Бургас-изток – 1), на 2 (два) от терминалите на пристанище за обществен транспорт с национално значение Русе (Никопол и Сомовит) и на 2 (две) пристанища за обществен транспорт с регионално значение (Ахтопол и „Пристис“). Констатираните несъответствия в посочените пристанища за обществен транспорт с регионално значение са отстранени в срока за издаване на задължителни предписания. За отстраняване на допуснатите несъответствия от страна на пристанищните оператори на терминалите от пристанища за обществен транспорт с национално значение Бургас и Русе директорите на съответните териториални дирекции на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ и капитани на пристанищата са издали задължителни предписания, които са изпълнени в срок.

При последващите проверки на експлоатационната годност, извършени през

отчетния период на морските и речни пристанища и терминали, на които се извършва обслужване на пътници, не са констатирани нарушения на правилата на Регламент (ЕС) № 1177/2010 г. Това е и причината, поради която няма съставени актове за установяване на административни нарушения по чл. 121а от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България и не са издавани наказателни постановления за налагане на санкции на пристанищните оператори.

Съгласно предоставената от Комисията за защита на потребителите информация, в периода от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2020 г. не са установени нарушения на изискванията на Регламент (ЕС) № 1177/2010 г. към дейността на туроператорите и туристическите агенти, поради което не са съставяни актове за установяване на административни нарушения по чл. 205, ал. 1, т. 6 – 13 и ал. 2 от Закона за туризма и не са издавани наказателни постановления за налагане на санкции.

Пандемията от COVID 19 наложи сериозен отпечатък върху пътническите превози по море и по вътрешни водни пътища. Статистическите данни сочат спад от почти 30% на превозите на пътници по море през 2020 г. спрямо 2019 г., като през 2020 г. в българските морски пристанища не са обслужвани участващи в круиз пътници. Спадът през 2020 г. спрямо 2019 г. на пътниците, качени или слезли на българско речно пристанище, е почти 40%, а при пътниците, участващи в круиз – 97%.

С оглед на приетото от Народното събрание Решение за обявяване на извънредно положение (обн., ДВ, бр. 22 от 2020 г.), с което, считано от 13 март 2020 г., е обявено извънредно положение върху цялата територия на Република България, превозът на пътници по фериботната линия Никопол – Турну Мъгуреле е преустановен за около 3 (три) месеца, а по фериботната линия Оряхово – Бекет – за почти 6 (шест) месеца.

Извършените от Комисията за защита на потребителите през 2020 г. проверки на туроператори и туристически агенти са били почти изцяло свързани с неосъществени поради епидемиологичната обстановка пътувания, като свързаният с тези проверки обмен на документи и информация е извършван изключително по електронен път, а основната цел на институцията, освен изясняването на обстоятелствата по всеки казус, е била да се предостави ясна и пълна информация на потребителите за техните права в конкретния случай.

Чрез публикация на официалната си интернет страница от 1 април 2020 г. Изпълнителна агенция „Морска администрация“ информира всички заинтересувани лица, в това число и българските превозвачи на пътници по море и по вътрешни водни пътища, за приетите от Европейската комисия Тълкувателни насоки относно регламентите относно правата на пътниците в ЕС в контекста на развиващата се ситуация

с Covid-19 (ОВ, С 89 I от 18 март 2020 г.).

В периода от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2020 г. в Изпълнителна агенция „Морска администрация“ постъпи 1 (една) жалба от пътници, подадена по реда на чл. 25, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 г. и съдържаща твърдения за нарушения на изискванията на регламента от страна на български морски превозвач. Жалбата е разгледана от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ по реда, регламентиран в раздел I „Потребителски жалби и сигнали“ от глава девета „Потребителски спорове“ на Закона за защита на потребителите, като при произнасянето по нея са съобразени и Тълкувателните насоки на Европейската комисия относно регламентите относно правата на пътниците в ЕС в контекста на развиващата се ситуация с Covid-19. Жалбата е отхвърлена като неоснователна.

През отчетния период в Секторната помирителна комисия за разглеждане на спорове в областта на водния транспорт, създадена по реда и при условията на чл. 182, ал. 1, 4 и 7 от Закона за защита на потребителите със Заповед № РД-16-1027 на министъра на икономиката от 24 ноември 2015 г., жалби от пътници, превозвани по море или по вътрешни водни пътища, не са постъпвали.